

שאלות מבחני בקיאות ברש"י
שנת תשע"ח
דברים א' – פר' דברים, ואתחנן, עקב, ראה, שופטים.

פר' דברים

1. ממי למד משה שלפני המיתה זה הזמן המתאים ביותר להוכיח? הסבירי מדוע?
2. "אחרי הכותי את סיחון מלך האמורי אשר יושב בחשבון..." בשביל מה מזכירה התורה את שמות הערים של סיחון ועוג?
3. לענין מה מובא ברש"י המשל "עבד מלך מלך"??
4. בעוון המרגלים מתו דור המדבר. איזה הפסד גדול נוסף הפסידו בני ישראל בגלל אותו עוון? איפה זה מרומז?
5. מנין: שיהא חביב עליך דין של פרוטה כדין של מאה מנה"?
6. "ונסע מחורב ונלך את כל המדבר הגדול והנורא..." מדוע נקרא המדבר "נורא"?
7. משל לאדם שאומר לחבירו "מכור לי חמורך זה" אמר לו "הן". "נותנו אתה לי לנסיון"? אמר לו "הן". "בהרים ובגבעות"? אמר לו "הן". את איזה פסוק מסביר רש"י בעזרת המשל הנ"ל ואיזו קושיא מתורצת ע"י זה?
8. "וירדפו אתכם כאשר תיעשינה הדבורים? לענין מה המשיל הכתוב את הרדיפה הנ"ל לרדיפת דבורים?
9. על איזה פס' מסביר רש"י: "כביכול עשיתם מידת רחמיו כאילו אכזרי"?
10. איזו מידה טובה ניתן ללמוד מסמיכות הכתובים: "אוכל תשברו מאתם בכסף" והפס' "כי ה' אלקיך ברכך בכל מעשה ידך"?
11. איזה שנוי בסדרי הטבע היה בימי מלחמת משה נגד עוג מלך הבשן, שנזכר בתורה בדרך רמז בלבד? מאיזה לשון בתורה למדנו זאת?
12. מה הם שמותיו של הר חרמון ומדוע מדגישה זאת התורה?

פר' ואתחנן

1. למה התפלל משה לה' דווקא בלשון "ואתחנן"?
2. באלו מילים מרומז שמשה ביקש מה' לראות את ירושלים ואת בית המקדש?
3. ה' לא קיבל את תפילתו של משה ורמז לו שזה לטובתו. באלו מילים זה מרומז?
4. מדוע כפל הלשון כי אנכי מת...אינני עובר את הירדן"?

5. באלו מילים בקריאת שמע מרומז שיהיו דברי תורה כמצוות מלך חדשה ולא כאגרת

ישנה?

6. הסביר את המילים: "מסות", "אותות", "מופתים".

7. מה ההבדל בין העובד את ה' מאהבה לעובד מיראה?

8. מנין שצריך אדם לעשות את דברי התורה "עיקר ולא טפל"?

9. מנין שבכל פתח צריכים רק מזוזה אחת ולא שתיים?

10. מנין למדים שמצוה לעשות פשרה לפני משורת הדין?

11. מה ההבדל בין "מצבה" ל "מזבח"?

12. "לא תנסו את ה' אלוקים כאשר ניסיתם במסה" למה הכוונה "במסה"?

פר' עקב

1. אלו ניסים היו לבני ישראל בשמלותיהם בלכתם 40 שנה במדבר?

2. על איזה חטא נענש אהרון שמתו בני ומדב ואביהו?

3. מאיפה ניתן להוכיח ש"קשה מיתתן של צדיקים לפני הקב"ה כיום שנשתברו בו הלוחות"?

4. איך יתכן "שמוסרה שם מת אהרון" הרי בהר ההר מת?

5. "...עלה אלי ההרה ועשית לך ארון עץ" מה ידוע לך על ארון עץ זה?

6. את מה מסביר רש"י בעזרת המאמר "מום שבך אל תאמר לחברך"?

7. מהם התנאים המוקדמים שצריכים להיות באדם כדי שיהיה מותר לו להישבע?

8. "והיה אם שמוע תשמעו אל מצוותי..." מדוע כפל הלשון כאן?

9. איזו ברכה מרומזת במילים "ואספת דגנך"?

10. איפה מרומזת תחיית המתים בפר' "והיה אם שמוע"?

11. "כי אם שמור תשמרון..." מה בא ללמדנו כפל הלשון בפסוק?

12. על איזה פס' דרשו חז"ל: "הדבק בתלמידים ובחכמים ומעלה אני עליך כאילו נדבקת

בו"?

פר' ראה

1. אלו הלכות נלמדו מהפס' "על הארץ תשפכנו כמים"?

2. "אבד תאבדון את כל המקומות..." מדוע כפל הלשון?

3. הסביר את המילים "מזבח", "מצבה", "אשרה".

4. אלו עבירות עובר מי שאוכל מעשר שני מחוץ לחומות ירושלים? מאלו פסוקים זה

נלמד?

5. באיזה פסוק מרומז שיש הלכות מיוחדות כיצד לשחוט?
6. למה הזהירה התורה כל כך להתחזק לבלתי אכול את הדם?
7. איזה מוסר השכל ניתן ללמד מהפס': "למען ייטב לך" הנאמר על מי שנמנע מלאכול דם?
8. בקשר למה מביא רש"י את הספור "אמר רבי עקיבא, אני ראיתי גוי שכפתו לאביו לפני כלבו ואכלו"?
9. פרטי ע"פ רש"י מה הם התנאים כדי להיהפך לעיר הנידחת?
10. אלו אסורים עובר האוכל עוף טמא ומנין לומדים זאת?
11. איפה מצאנו בפרשתנו רמז למאמר חז"ל: "קדש את עצמך במותר לך"?
12. מה ההבדל בין "אביון" ל "עני"?

פרי' שופטים

1. "לא תטע לך אשרה כל עץ אצל מזבח ה' אלקיך" אלו איסורים נלמדים מפרוש זה?
(3)
2. איזה שכר מבטיחה התורה בזכות מנוי דיינים כשרים?
3. לענין מה מביא רש"י את הפס' "ותעלה ותצא מרכבה ממצרים בשש מאות כסף וסוס בחמישים ומאה"?
4. איזו הלכה בדיני הקרבנות מרומזת במילים "לעמוד לשרת"?
5. מי הם הנביאים שמתחייבים מיתה בידי אדם בגלל נבואתם?
6. "...ונשל הברזל מן העץ..." כתבי שני פירושים למה הכוונה?
7. מנין "שעבירה גוררת עבירה"?
8. אלו הלכות בענין עדות נלמדו מהמילים "על פי שני עדים"?
9. מנין שנשים פסולות לעדות?
10. מהי הראיה שמביא רש"י מהפס' "עשיתי משפט וצדק בל תניחני לעושקי"?
11. איפה מצאנו בפרשה של מלחמת הרשות שהתורה חסה על כבודם של החוטאים?
12. מדוע באה האזהרה לא לקחת שוחד, הרי כבר נאמר "לא תטה משפט"?

